

ROADART OÜ
TEEDE PROJEKTEERIMINE JA NÕUSTAMINE
MTR REG. NR. EEP004975, EPE001601

REGISTRIKOOD 16810706
ADDRESS: KEPSU TEE 5, PÜÜNSI KÜLA, VIIMSI VALD, HARJU MAAKOND, 74013
TEL: +372 56634050
E-POST: ARTJOM.LARJUSIN@GMAIL.COM

TÖÖ NR: 2023-02_01

HARKU VALLAS, VÄÄNA-JÕESUU KÜLAS, RIIGITEE NR 11389 VITI METSAVAHI TEE km 1,721 OLEMASOLEVA RISTUMISKOHA REKONSTRUEERIMISE EHTUSPROJEKT.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

Töö nr 2023-02_01

Töö nimetus Harku vallas, Väana-Jõesuu külas,
riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721
olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise
ehitusprojekt

Stadium Põhiprojekt

Projektiosa Teed ja liiklus

Tellijä Domkora OÜ
registrikood: 16157005
tel. +372 6654100
e-post: bfc@bfc.ee

Kontaktisik: Aleksandr Goldberg
tel. +372 5141956
e-post: alexandre.goldberg@bfc.ee

Konsultant RoadArt OÜ
registrikood: 16810706
tel. +372 56634050
e-post: artjom.larjusin@gmail.com

Vastutav spetsialist: Artjom Larjušin
Diplomeeritud teedeinsener, tase 7
kutsetunnistus nr. 200604
tel. +372 56634050
e-post: artjom.larjusin@gmail.com

Objekti asukoht Harku vald, Väana-Jõesuu küla,
11389 Viti metsavahi tee (19801:001:2166) ja
Aruheina tee L10 (19801:001:4499)

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

OSA I: SELETUSKIRI

SISUKORD

1.	ÜLDOSA	3
2.	EHITUSLIKUD PÕHILAHENDUSED JA PROJEKTEERIMISE LÄHTETASE	4
2.1	Asendiplaan	4
2.2	Pikiprofiilid	5
2.3	Muldkeha	5
2.4	Katend	6
2.5	Liikluskorraldus.....	6
2.6	Elektriliinid ja muud tehnovõrgud.....	7
2.7	Heakorrastus ja haljastus	7
3.	TEHNOLOOGIA	9
3.1	Ettevalmistustööd	9
3.2	Ehitustööd	9
4.	KASUTAMIS- JA HOOLDUSJUHEND	11
4.1	Tee kasutamine ja kaitsmine	11
4.2	Peatumine ja parkimine	12
4.3	Erakorralised veod.....	12
4.4	Tee suhtes esitatavad nõuded	12
4.5	Tee omaniku kohustused	13
4.6	Järelevalve ja vastutus.....	13
5.	KESKKONNAKAITSE.....	14

OSA II: JOONISED

- TL-4-01 Asukoha skeem. M 1:5 000
- TL-4-02 Asendiplaan. M 1:500
- TL-7-01 Pikiprofiil. Aruheina . M 1:500

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Vääna-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

1. ÜLDOSA

- 1) Domkora OÜ tellimusel on RoadArt OÜ (Konsultant) koostanud käesoleva töö: „Harku vallas, Vääna-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.“ vastavalt Transpordiameti poolt väljastatud tingimustele.
- 2) Töö eesmärk on Riigitee nr. 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 asuva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamine ja kooskõlastamine.
- 3) Ristumiskoht on projekteeritud perspektiivsete elamute juurdepääsuks.
- 4) Riigitee nr 11389 väljaehitamise klass: V. Teel on ehitatud uus pealmine kiht tihe asfaltbetoonist killustikalusel (ehitatud 2013.aastal). Aasta keskmise ööpäevase liiklussagedusega 367 autot/ööp;
- 5) Teelõigul on kehtestatud kiirusepiirang 30 km/h.
- 6) Projekti koostamisel on Konsultant juhindunud kehtivatest seadustest, standarditest, normdokumentidest ja juhenditest.
- 7) Projekti koostamisel on kasutatud alljärgnevaid lähtematerjale:
  - Harju Projektbüroo OÜ detailplaneering nr. 04-16DP;
  - Transpordiameti poolt väljastatud projekteerimise nõuded 11.10.2023 nr. 7.1-1/23/19520-2;
  - Aamos Atlas OÜ poolt teostatud maa-ala geodeetilised uurimistööd, töö nr. 173-G-23 (2023.a.september).

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

2. EHITUSLIKUD PÕHILAHENDUSED JA PROJEKTEERIMISE LÄHTETASE

2.1 Asendiplaan

- 1) Projekteeritud mahasõit asub Riigitee nr. 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 piirkonnas;
- 2) Mahasõidu projekteerimisel on arvestatud varem ehitatud mahasõidu lahendusega. Käesoleva projektlahendusega on ettenähtud olemasoleva mahasõidu laiendamine ning liikluskorralduse uuendamine;
- 3) Ristumiskohta geomeetria projekteerimisel on arvestatud olukorraga, kus ristumiskoht asub riigitee tupikus ja peatee liiklus lõpeb Almare elurajooni lukustatud väravaga.

Pilt 2.1.1. Almare elurajooni sissesõidu väravad.

- 4) Mahasõidu tüübiks on valitud tüüpmahasõidu lahendus nr. II, vähendatud pöörderaadiustega. Mahasõidu kogu laiuks on projekteeritud 5,6 m (koos tugipeenratega). Pöörderaadiused on projekteeritud 3,0 ja 10,0 m. Arvestatud perspektiivse kinnistu moodustamisega elamurajooniks, kus mahasõidu kaudu liiguvad ka prügiautod;
- 5) Mahasõidu vertikaallahendus on kõrguslikult kokku viidud riigiteega 11389 olemasolevaga sõidutee kattega. Mahasõidu lõpus arvestatud perspektiivse Aruheina tee lahendusega;
- 6) Maksimaalne projekteeritud pikikalle on 1,07%, Põikkalded on kahepoolsed ja muutuvad mahasõidu piirkonnas;

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

- 7) Asendiplaani ja asukoha skeemi joonistel on näidatud nõutud ristumiskoha nähtavuskauguse piiri (l=60 m) vastavalt riigitee kiiruse piirangule 30 km/h. Ristumiskoha nähtavuskolmnurgas ei tohi paikneda nähtavust piiravaid takistusi. Ehitustööde käigus tuleb teostada vajalikud metsa, võsa, heki, aia vm rajatise likvideerimine (EhS § 72 lg 2);
- 8) Nähtavus paremale pole tagatud seoses sellega, et ristumiskohast paremale asub Almare elurajooni eramaa piirdeaiaga. Käesoleva projektiga pole ette nähtud Almare territooriumile nähtavust tagada.

2.2 Pikiprofiilid

- 1) Juurdepääsuteede pikiprofiili koostamisel on arvestatud olemasolevat maastiku profiili, tehnovõrkude olemasolu ning varem teostatud geoloogia uuringut;
- 2) Maksimaalne projekteeritud pikikalle on 3,00%; minimaalne 0,30%. Minimaalsed vertikaalkõvera raadiused on: nõgus 500 m ja kumer 1100 m;
- 3) Sõidutee vertikaallahendus on kõrguslikult kokku viidud olemasolevatega, varem ehitatud teekattega.

2.3 Muldkeha

- 1) Juurdepääsu laienduse mulde / teeküna aluspind planeeritakse ja tihendatakse, selleks kasutatakse juurdeveetavat täitepinnast. Kasvupinnase paksus on lõiguti erinev, mahtudes antud tinglik keskmine paksus on arvestuslik, mahtude määramisel on erinevates lõikudes arvestatud erineva paksusega ning mahud on antud m³-tes;
- 2) Mullatööde teostajal peab olema pidev ülevaade kõikidest maa-alustest kommunikatsioonidest tööde piirkonnas;
- 3) Ehituse käigus peab tegema välja kaevatavale pinnasele analüüse, et määrata pinnase omadused ja selle võimalik tulevane taaskasutus. Lõppotsuse kasutuskõlblikkuse ja tulevikus taaskasutatava pinnase ladustuskoha kohta võtab vastu omaniku järelevalve koostöös Tellijaga;
- 4) Kui ühes kaevandis on nii sobivat kui ka sobimatut pinnast, siis tuleb need kaevandada eraldi, vältides pinnaste segunemist;
- 5) Peale mullatööde lõppemist on ette nähtud heakorrastamine. Kasvumullaga katmine ja muru külvamine toimub peale katte valmimist.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

2.4 Katend

- 1) Katendi projekteerimisel on kasutatud Eesti Vabariigis kehtivat normteljekoormust 100kN, millest kergemate ja raskemate telgede koormused taandatakse siirdetegurite abil normteljekoormuseks, sealhulgas ka 115kN maksimaalse koormusega üksikute veotelgedega sõidukid kooskõlas Eesti Vabariigi reguleerivale õigusaktile "TsM";
- 2) Projekteeritud ristumiskoha katend on valitud vastavalt Transpordiameti poolt väljastatud projekteerimise nõuetele.

Mahasõidu katend

1	AC 12 surf 70/100	6	cm
2	Killustikalus (AKÖL 20 < 500): Lubjakivi, fr. 32/64 kiilutud	25	cm
aluspinna	olemasolev või juurdeveetud mineraalpinna, min. tihendustegur Kt=0,98		

2.5 Liikluskorraldus

- 1) Olemasolevad liikluskorraldusvahendid (liiklusmärgid ja viidad koos postide ja vundamentidega, tähispostid, piirded) säilitatakse;
- 2) Liiklusmärgid on lõigule projekteeritud vastavalt standardile EVS 613 "Liiklusmärgid ja nende kasutamine" ja normdokumendile "Teetähissüsteem ja selle rakendamise kord";
- 3) Kogu lõigule on projekteeritud uued liiklusmärgid, II klassi valgustpeegeldava kilega alumiiniumplekist märgialusel;
- 4) Liiklusmärkide postid ja kinnitustarvikud peavad vastu pidama EVS-EN 12899-1 kirjeldatud koormustele. Tuulerõhu klassiks on vähemalt WL4 ja dünaamilise lumekoormus klassiks vähemalt DSL2;
- 5) Mahasõidukoha märgistamiseks paigaldatakse tähispostid 992k;
- 6) Töövõtja korraldab objektil ajutise liikluskorralduse vastavalt tema poolt teostatavatele tööde etappidele;
- 7) Ehitamise ajal juhendada majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“, vastav ehitusaegne liikluskorraldus tuleb kooskõlastada Transpordiametiga.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

2.6 Elektriliinid ja muud tehnovõrgud

- 1) Kaevetööde teostamiseks tehnovõrkude kaitsevööndis tuleb sellest eelnevalt teavitada trassi valdajat ning vajadusel võtta temalt selleks täiendav tööde luba;
- 2) Tööde teostamisel kaablikaitsetsoonis võtta tarvitusele kõik vajalikud abinõud kaablite kaitseks.. Kui kaevamissügavus ületab kaabli paiknemissügavust, tuleb kaabel töö käigus langetada uue süvendi põhja rajatud künasse. Selleks tuleb süvendi põhja tõmmata ~20-30 cm sügavune küna (vagu), mis peale kaabli langetamist täidetakse pealt liivaga. Mehhanismide kasutamisel (nt. tihendamisel) kaablite või torutrasside (kanalite) kohal tuleb arvestada, et trass oleks eelnevalt kaetud vähemalt 20cm paksuse pinnase kihiga;
- 3) Suuremate kivide või muu takistuse, mis liigutamisel võivad ohustada maa-aluseid kaableid, ilmnmisel tuleb tööd peatada ja kooskõlastada edasine tegevus kaablivaldajaga;
- 4) Lubamatu on mehhanismide käiguosa „puksimine“ pinnasel;
- 5) Tööde käigus võib ilmnedda vajadus täiendavate kaablikaitsemeetmete järele, vastavate asjaolude ilmnmisel tehakse sellekohane otsus kaablivaldaja, ehitaja ja tellija koostöös;
- 6) **Kõik väljakaeve piirist ülesse poole jäävad kommunikatsioonid tuleb langetada ja kaitsta!**

2.7 Heakorrastus ja haljastus

- 1) Olemasolev kasvumuld eemaldatakse, sõelutakse ja peale mullatööde lõppu kasutatakse haljastamisel. Peale mullatööde lõppu planeerida mulde nõlvad ja teega piirnev maa-ala. Mulde nõlvad katta mullaga ja külvata muruseeme;
- 2) Metsa, üksikute puude ja võsa eemaldamine koos maa-ala planeerimisega on üldjuhul ette nähtud teemaa ala piirides;
- 3) Muruklassi võta vastavalt Transpordiameti „Teetööde tehnilise kirjelduse“ järgi:

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

	Muruklassid			
	I	II	III	IV (niidumuru)
Kasvualuse paksus cm	15	10	5-7 või -1	-3 või -1
Füüsilise savi sisaldus mullas	10-20% (sl)	10-20% (sl)	10-50% (sl - ls ₃)	-3
Külvisenorm seemneid g/m ²	20-25	15-20 Nõlvadel 20-25	10-20 Nõlvadel 20-25	5-10 või -3
Niitmiskõrgus cm	4-8	6-15	Umbes 30	-3
Hooldustase 5-1	Kõrge (5)	Keskmine(5-4)	Madal (3-1)	Madal (3-1)
Väetamine kg/ha	-2	-2	300 ⁻⁴ või -2	-3
¹ Ainult olemasolev, 25 cm paksune taimekasvuks ja juurte kinnitumiseks sobiv kobe kiht kasvumullast (nõuded vt tabel 1) ja nt moreenist (vm settest), mis ei paikne kaljukivil (nt paekivil). ² Mullaanalüüsi järgi ³ Projekti järgi ⁴ Pikatoimeline või ureaformi (pikatoimeline N) sisaldav N:P ₂ O ₅ :K ₂ O väetis 17- 23:5-22:5-10 +2MgO+mikroelemendid.				

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

3. TEHNOLOOGIA

- 1) Tööde teostamisel tuleb juhinduda kehtivatest normidest toodud nõuetest. Tööde detailne kirjeldus on esitatud „Teetööde tehnilises kirjelduses“, Transpordiameti peadirektori 18.02.2019.a käskkiri nr 1-2/19/096;
- 2) Ajutise liikluskorralduse objektil korraldab töövõtja vastavalt tema poolt teostatavate tööde etappidele;
- 3) Ehitamise ajal juhinduda majandus- ja taristuministri 13.07.2018 määrusele nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“, vastav ehitusaegne liikluskorralduse projekt tuleb kooskõlastada Transpordiametiga.

3.1 Ettevalmistustööd

- 1) Enne põhiliste ehitustööde algust tuleb maha märkida juurdepääsuteede asukohta. Lisaks teljele tuleb välja märkida kõik iseloomulikud projektsed tee-elementid;
- 2) Likvideerida kõik töötsoonis jäävad ning projektis märgistatud eemaldamiseks puid ja võsa;
- 3) Kännud ja kõlbmatu pinnas tuleb vedada karjääri või prügimäele. Täpsemad veokohad täpsustada omavalitsusel enne ehitustööde algust;
- 4) Olemasolevad liikluskorraldusvahendid säilitatakse. Liiklus korraldatakse vajadusel vastavalt ehituse peatöövõtja poolt koostatud ja ehitustehnoloogiat ning ehitusetappe arvestava ehitusaegse kooskõlastatud liikluskorralduse projekti järgi;
- 5) **Enne ehitustööde algust peab Töövõtja eelnevalt teavitada kõiki piirinaabreid tööde teostamisest.** Olukord fikseerida (pildistada);
- 6) Kõik tööde korrektseks teostamiseks vajalikud ajutised laoplatid kuuluvad lahutamatu osana iga konkreetse tööetapi juurde. Ajutiste laoplatide asukohad on töövõtja kohustatud ise leidma enne tööde algust ning vajadusel sõlmima nende kasutamiseks vajaliku kokkulepped. Vajadusel tuleb ajutiste laoplatide asukohad täpsustada ja/või kooskõlastada täiendavalt Tellija või omavalitsusega enne ehitustööde algust.

3.2 Ehitustööd

- 1) Kasvupinnas juurdepääsuteede asukohal eemaldatakse kogupaksuses ja laiusega vastavalt projektlahendusele. Kasvupinnas kuulub ära vedamisele ning ladustatakse ajutistel laoplatidel. Ajutise laoplati asukoht täpsustada enne tööde algust Tellijal ja omavalitsusel. Ladustamisel tee ääres vaaludes tuleb ladustamiskohad eelnevalt kokku leppida maaomanikega. Ladustamisel

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

tuleb jälgida, et säiliks mulla kvaliteet (vastavalt Teetööde tehnilise kirjelduse nr 90100 „Kasvualuse rajamine“);

- 2) Sõltuvalt punase joone paiknemisest, olemasolev aluspinnas profileeritakse ja tihendatakse või vajadusel osaliselt eemaldatakse ja tihendatakse, tagades minimaalseid paksusi katendi kirjelduse järgi. Juurdeveetud ehitamiseks kasutatav pinnas tihendatakse kihtide kaupa, tihendustegur peab olema sõidutee kohal 0,98;
- 3) Mulle tuleb rajada kogu muldkeha laiuses ühtlase paksusega horisontaalsete kihtidena maks. kihi paksusega 20 cm (põikkalle 4% teljest väljapoole), et tagada vee väljavalgumine muldest) ühtlastest pinnasekihtidest. Tööd teostada vastavalt kehtivale Transpordiameti poolt koostatud „Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhisele“;
- 4) Killustikkatte rajamiseks veetakse vajalik killustik, profileeritakse vastavalt projektis määratud põikkaldega ning tihendatakse. Tööd teostada vastavalt kehtivale Transpordiameti poolt koostatud „Killustikust katendikihtide ehitamise juhisele“;
- 5) Ehitatakse välja asfaltbetoonist kihid (AC surf). Asfaltbetoonide täitematerjalide omadused peavad rahuldama „asfaldist katendikihtide ehitamise juhises“ (TA peadirektori 23.12.2015.a käskkiri nr 0314) esitatud kategooriate nõudeid ja valitakse sõltuvalt kahekümnenda aasta eeldatavast keskmisest ööpäevasest liiklussagedusest 900 autot/ööpäevas (AKÖL 20) sõidutee kohta. Kõik tööd, s.h. ka kruntimine, vuukide tegemine teha vastavalt „asfaldist katendikihtide ehitamise juhisele“. Kõik kulud seoses vuukide tegemisega arvestada asfaltkatte hinna sisse;
- 6) Ehitatakse teepeenra kate;
- 7) Planeeritakse ja vajadusel haljastatakse teemaa-ala. Töödega haaratud teemaa-ala heakorrastatakse selliselt, et oleks võimalik maa-ala hooldus sõidukitele paigaldatud mehhanismidega;
- 8) Ehitustööde järgselt tuleb riigitee külgneva ala korrastada (taastada rikutud riigitee kate, muldkeha nõlvad);
- 9) Paigaldatakse liikluskorraldusvahendid.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

4. KASUTAMIS- JA HOOLDUSJUHEND

4.1 Tee kasutamine ja kaitsmine

- Teed ja tee kaitsevööndit kahjustamine ja risustamine on keelatud. Tee omanik ja teekaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.
- Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutatavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.
- Asfalteeritud kattega teel ei tohi sõita roomikutega millel puuduvad pneumaatilised pehmendused.
- Neid sõidukeid, mille rattad, roomikud või muud konstruktsiooniosad või veos võivad rikkuda asfalteeritud teekatet, liikluskorraldusvahendeid, lumetõrjeseadmeid ja teisi rajatisi või teemaad, kui viimane ei ole selliste sõidukite liiklemiseks kohandatud, tuleb vedada eriveeremiga (treileriga).
- Teel on keelatud:
  - lõhkuda teekatet liikluse piiramiseks;
  - sulgeda või tõkestada sõiduteed ja rajatisi mistahes esemete, sõidukite või veostega;
  - sõita neil teeosadel, mis on liiklemiseks suletud;
  - sõita teele ja sealt maha neis kohtades, kus puuduvad peale- ja mahaõiduteed;
  - ladustada materjale, mis võivad kahjustada teed või keskkonda, piirata teel
  - nähtavust või ohustada muul viisil liiklust;
  - teele maha loopida või panna prahti ja jäätmeid ning juhtida sinna reovett;
- Liiklusväliseks otstarbeks võib teed kasutada üksnes tee omaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Teel liiklusväliseks tegevuseks võib anda loa ainult isikule, kellel on tegevusluba taotletava liiklusvälise tegevuse jaoks.
- Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa annab maa omanik tee omaniku kirjalikul nõusolekul ja tema seatud tingimustel. Teele ja tee kaitsevööndi alale võib paigaldada liiklusvälise teabevahendi, mis:
  - ei eksita liiklejat ega varja tema eest liikluskorraldusvahendit;

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Vääna-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

- ei raskenda liikluskorraldusvahendite eristamist;
- ei ohusta liiklust liikleja pimestamisega ega tähelepanu hajutamisega;
- ei piira nähtavust ristmikul.
- Teele või tee kaitsevööndisse tee omaniku nõusolekuta paigaldatud liiklusvälise teabevahendi peab paigaldaja tee omaniku nõudel viivitamata kõrvaldama. Nõude täitmata jätmise korral on tee omanikul õigus teabevahend kõrvaldada. Teabevahendi kõrvaldamise kulud kannab teabevahendi paigaldaja.

4.2 Peatumine ja parkimine

Teel tohib peatuda ja parkida vastavalt liikluseeskirja nõuetele. Teel hädapeatunud või muu liiklus takistuse tekitanud sõiduki juht on kohustatud:

- viivitamatult tähistama tekkinud ohtliku situatsiooni liikluseeskirja nõuete kohaselt;
- liiklustakistuse teelt kõrvaldama;
- mitte suutes liiklustakistust kõrvaldada, sellest teatama politseile ja tee omanikule;
- halva nähtavuse ajal teel peatunud või parkinud mootorsõidukil või haagisel sisse lülitama gabariidituled; kas või ühe gabariiditule rikke korral sisse lülitama ohutuled või välja panema ohukolmnurga.

4.3 Erakorralised veod

- Avalikult kasutataval teel on erakorraline vedu ja sõit lubatud eriloaga ja eritasu eest ning üksnes loal märgitud marsruudil ja tingimustel. Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise kord on kehtestatud «Ehitusseadustikus» kehtestatud korras.

4.4 Tee suhtes esitatavad nõuded

- Tee seisund peab võimaldama ohutult liigelda. Tee seisundi kohta esitatavad nõuded, samuti teetähistussüsteemi ja selle rakendamise korra kehtestab Riigi kaitseinvesteeringute keskus.
- Teehoiuna käsitatakse teetöö kavandamist, tee projekteerimist, ehitamist ja remontimist, tee ja teekaitsevööndi hooldamist, teekasutuse korraldamist ning tee haldamisega seotud muud tegevust.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

- Teehoiu korraldab tee omanik Euroopa lepingu, riigihangete seaduse ja ehitusseadustiku ning nende alusel antud õigusaktide kohaselt.

4.5 Tee omaniku kohustused

- Tee omanik on kohustatud jälgima tee seisundit ja hoidma tee korras, kõrvaldama teelt liiklust ohustava või nähtavust piirava liiklusele ohtliku rajatise ning korraldama tee kasutamist ja kaitset.
- Kui pinnase sulamise, vihma või muude liiklust oluliselt mõjutavate tegurite tõttu on tee konstruktsioon nõrgenenud ja liiklus võib teed kahjustada või liigelda on ohtlik, võib tee omanik tee või selle osa teatavaks ajaks sulgeda või teel liiklust piirata.
- Tee omanik peab andma operatiivinfot loodus- või liiklusõnnetusest põhjustatud liikluskorralduse muudatustest. Järelepärimise korral peab tee omanik andma teavet tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta.

4.6 Järelevalve ja vastutus

- Järelevalvet käesolevatest nõuetest kinnipidamise üle korraldavad Politsei- ja Piirivalveamet ja tee omanik. Käesolevate nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks on õigus koostada ettekirjutusi politseiametnikul, majandus- ja taristuministri volitatud ametnikul ja kohaliku omavalitsuse volikogu volitatud ametnikul.
- Käesolevate nõuete mittetäitmisel rakendatakse süüdi olevate juriidiliste isikute kohta liikluseaduse paragrahvides toodud karistusi.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

5. KESKKONNAKAITSE

- 1) Projekti eesmärgiks on rajada tolmuva kattedega kinnistu juurdepääsutee;
- 2) Projektiga ettenähtud tööd ei mõjuta oluliselt keskkonda;
- 3) Metsa, üksikuid puid ja võsa eemaldatakse väga vähesel määral ja see ei mõjuta keskkonda;
- 4) Ehitusjätmed käidelda vastavalt jäätmeseadusele ja jäätmehoolduseeskirjale;
- 5) Ehitustööde lõpujärgus planeeritakse ja vajadusel kaetakse teemaa-ala kasvumullaga ning külvatakse muruseeme ning taastatakse haljastus töödega rikutud aladel;
- 6) Mahasõidu alt kasvumuld eemaldatakse ja kasutatakse peale mullatööde lõppu haljastamisel, eelnevalt sõelutakse. Otsuse täiendavalt kooskõlastada omanikujärelevalvega;
- 7) Mulla koorimisel jälgida, et ei kahjustataks puude juuri. Vajaduse korral teostada töid käsitsi või väikemehhanismidega (puude võrade ulatuses). Kui töötsooni jääb suuremaid puid, mille tüved võivad ehitustööde käigus kahjustuda, tuleb need puud kaitsta enne tööde algust puitkilpidega;
- 8) Pinnavee läbivoolu tingimusi ei muudeta;
- 9) Ehitusperioodil vastutab töövõtja keskkonnakaitse eest ehitusobjektil ja selle kõrval oleval alal vastavalt Eesti Vabariigi kehtivatele seadustele ja nõuetele ning Tellija poolsetele juhistele;
- 10) Ehitustööde lõpetamisel tuleb likvideerida (lammutada või ülesse kaevata) kõik ajutised rajatised, lammutustöödel tekkivad jätmed tuleb objektilt teisaldada;
- 11) Kogu ehituspraht tuleb kokku korjata ja ära vedada konteinerites või muul kindlal transpordi vahendil selleks ettenähtud kohta;
- 12) Ehitusjätmete matmine või põletamine on rangelt keelatud;
- 13) Vähendada CO2 heiteid järgmiste meetoditega:
  - Kasutada kohapealt saadavaid materjale võimalikult suures ulatuses.
  - Taaskasutada võimalikult palju kohapealset materjali.
  - Leida võimalused kohapealsete materjalide asendamiseks.
  - Sobimatud materjalid paigutada objekti raames.
  - Vähendada eksporditavate materjalide osakaalu ning asendada need kohapealsete materjalidega.
  - Asfalteerimisel kaaluda võimalust segu temperatuuri alandamiseks ja veomaa lühendamiseks.
  - Väljapoolt objekti tarnitavate materjalide puhul kaaluda veomaa lühendamist (materjal tuua kõige lähemast karjäärist jms)
  - Kaaluda teekatendi konstruktsiooni muutmist vähem imporditavate materjalide vastu.

RoadArt OÜ Töö nr. 2023-02_01 Harku vallas, Väana-Jõesuu külas, riigitee nr 11389 Viti metsavahi tee km 1,721 olemasoleva ristumiskoha rekonstrueerimise ehitusprojekt.	Stadium	Põhiprojekt
	Projektiosa	TL
	Dokument	Seletuskiri
	File:	2023-02_01_PP_TL-3-01_v02_Seletuskiri
	Kuupäev:	21.12.2023

Nimetatud meetmed aitavad vähendada CO2 heitmete teket ning aitab täita ELi 2030. aasta kliimaeesmärke ja on kooskõlas „eesmärk55“ saavutamisel.

- 14) Riigitee nr 11389 omanik (Transpordiamet) on projekti koostajat teavitatud liiklusest põhjustatud häiringutest ning ei võta kohustusi rakendada leevendusmeetmeid riigitee liiklusest põhjustatud häiringute leevendamiseks projektiga käsitletaval alal. Kõik leevendusmeetmetega seotud kulud kannab arendaja.

Projekteeritud tee lahend ja valitud rajatised ei halvenda paikkonna keskkonnakaitselist olukorda.